

Guia didàctica

Aquesta proposta didàctica està adreçada a l'alumnat de secundària. Les activitats poden ser útils per a l'àrea de socials, d'ètica, de tutories, etc., i per a qualsevol docent interessat en el tema. Els objectius d'aquesta proposta són analitzar l'impacte del model turístic dominant, especialment als països empobrits, i reflexionar sobre la nostra responsabilitat com a turistes.

AUTORIA: CARME PI, MARGA FLORENSA, MIREIA CLAVEROL, LAURA MARTÍ, MARÍA RICO, FERRAN POLO I GEMMA BELLO.

Activitat núm. 1

Objectiu: Descobrir que la informació aportada representa les dues cares d'un mateix país i que la visió idíl·lica que se'ns ofereix sobre algunes destinacions turístiques amaga situacions de pobresa i d'injustícia.

Orientacions: L'activitat pretén reflexionar sobre la manera com construïm la imatge i la percepció de l'altre i del Sud. En grups petits, els i les alumnes hauran de decidir a quin país s'estimarien més viatjar i justificar els motius de la seva elecció. Un cop presa la decisió i aportats els arguments, els informarem que l'exercici té trampa: "Allò que s'ha presentat com dos països diferents respon en realitat a informació recollida d'un mateix país: la República Dominicana. Totes les dades són certes". El que passa és que en cada cas només es diu una part de la veritat i s'amaga o s'omet l'altra. Un cop resolt l'engany, preguntarem al grup-classe si s'ha sentit enganyat pel plantejament de l'activitat i obrirem el debat a partir de les qüestions següents: com és possible que puguem trobar informacions tan diferents sobre un mateix país? Per què creieu que passa això? Arribats a aquest punt, es pot ampliar el debat convidant l'alumnat a reflexionar sobre la possible procedència de les informacions aportades, i a decidir quines poden correspondre a un catàleg turístic i quines procedeixen d'organismes oficials.

Activitat núm. 2: Turistes o viatgers?

Objectiu: Mostrar els estereotips i els prejudicis que s'amaguen darrere la imatge que tenim de moltes de les destinacions turístiques. Reflexionar sobre els motius que ens porten a viatjar i sobre quines són les nostres actituds. Evidenciar les diferències entre viatger i turista, i descobrir si en realitat actuem com a turistes o com a viatgers.

Orientacions: Es farà una observació individual dels còmics i es treballaran, també de manera individual, a partir de les preguntes plantejades. Després es posaran en comú totes les preguntes que hagin sorgit.

En les valoracions finals haurien d'aparèixer conceptes com l'impacte sobre l'entorn (mediambientalment) i sobre les poblacions i la seva cultura, o les transformacions que provoca la nostra presència en l'àmbit econòmic i social (vegeu el dossier: Alguns malentesos i confusions). També hauríem d'esmentar el nostre interès per informar-nos sobre els llocs de destinació (situació de la població, possibles conflictes que es donen als països visitats, etc.).

Activitat núm. 3: Llums i ombres

Objectius: Posar en qüestió les informacions positives que rebem sobre el turisme, proposant la reflexió i el coneixement sobre els diferents tipus d'activitats turístiques i les seves conseqüències.

Orientacions: El treball que se suggereix en aquesta activitat vol posar èmfasi en els avantatges i els inconvenients que el turisme té als països empobrits. Per això, els i les alumnes han d'elaborar un llistat a partir dels seus coneixements previs. La llista que sorgeixi s'ha de "completar" o "modificar" després de la lectura de les informacions que proporcionen les diferents fonts, i que ha d'ajudar a la reflexió sobre aquells aspectes que es poden considerar avantatjosos. Aquí també haurien de sorgir reflexions sobre l'existència de diferents tipus de turisme i sobre els seus aspectes, tant negatius com positius.

Activitat núm. 4: Mar o muntanya

Objectiu: Reconèixer, mitjançant les lectures, algunes de les característiques i de les conseqüències del model turístic del nostre país i, en general, dels països del Nord.

Orientacions: En els textos que apareixen aquí s'han volgut presentar les diferents posicions sobre models turístics que són una realitat en molts llocs del nostre Estat i d'altres llocs del "Nord". Amb aquests textos mirem de posar a l'abast de l'alumnat els diferents arguments que defensen o critiquen la creació de més ports esportius, camps de golf, centres de vacances o segones residències. Seria convenient el treball en grups petits, fins i tot per temes, després fer una posada en comú i, en últim terme, respondre –ja amb tots els arguments i de manera individual– la pregunta que es planteja a l'inici de l'activitat.

També es pot proposar a l'alumnat l'estudi d'algun cas proper o que afecti la seva població, en el qual es reculli qui són els protagonistes i quins són els seus arguments a favor o en contra, sense oblidar la formulació de possibles solucions.

Activitat núm. 5: Marxem de viatge!

Objectius: Conèixer l'existència del *Codi Ètic Mundial per al Turisme* (www.turismojusto.org) i alguns dels seus articles. Reflexionar si en la planificació d'un viatge es tenen en compte aquestes propostes.

Orientacions: En la programació del viatge hauran de demostrar que han entès i han interioritzat les propostes de les activitats anteriors. El quadre pretén analitzar el viatge des d'un punt de vista ètic, prenent consciència dels aspectes que resulten perjudicials per a algun dels agents que intervenen en una activitat de servei com és el turisme. S'ha de plantejar l'activitat sota la perspectiva dels articles que comenta el quadre, i raonar per què compleix o no el Codi. Finalment, s'ofereix la possibilitat de canviar o d'afegir tres aspectes del viatge per tal que sigui més respectuós i més responsable.